

บทคัดย่อ

ปีแอร์ นูร์ติเยอ เป็นนักคิดทางสังคมศาสตร์ นักสังคมวิทยา และนักมานุษยวิทยาชาวฝรั่งเศสผู้เสนอทฤษฎีการปฏิบัติในต้นคริสต์ทศวรรษที่ 1970 วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สนใจศึกษาฮาบิทัสซึ่งเป็นมโนทัศน์สำคัญในทฤษฎีดังกล่าว โดยจะศึกษามโนทัศน์นี้ภายใต้บริบทของพัฒนาการในทฤษฎีทางมานุษยวิทยา

นูร์ติเยอจำแนกทฤษฎีทางมานุษยวิทยาออกเป็นขั้วทางความคิดที่ตรงข้ามกันสองแบบ ขั้วแรก คือ วัตวิสัย ซึ่งพิจารณาโครงสร้างภายนอกในฐานะที่เป็นตัวกำหนดการปฏิบัติของคน ส่วนอีกขั้วหนึ่ง คือ อัตวิสัย ซึ่งพิจารณาผู้กระทำว่าเป็นอิสระจากโครงสร้าง และเป็นผู้กำหนดโครงสร้าง สำหรับนูร์ติเยอแล้ว ฮาบิทัสเป็นภาพตัวแทนของโครงสร้างเชิงนามธรรมอย่างหนึ่งที่อยู่ในร่างกายคน เป็นโครงสร้างทั้งที่ถูกกำหนดและเป็นผู้กำหนดโครงสร้าง กล่าวคือ ในด้านหนึ่ง ฮาบิทัสถูกสร้างขึ้นโดยโครงสร้างภายนอก เช่น โครงสร้างทางสังคม โครงสร้างทางเศรษฐกิจ โครงสร้างทางภาษา ฯลฯ ในอีกด้านหนึ่ง ฮาบิทัสเองก็เป็นผู้ก่อให้เกิดการปฏิบัติของมนุษย์ด้วยเช่นกัน ฮาบิทัสแสดงให้เห็นว่าในขณะที่คนถูกกำหนดโดยโครงสร้างภายนอก พวกเขาก็กำหนดการปฏิบัติของพวกเขาเองด้วย

วิทยานิพนธ์นี้กล่าวบรรยายถึงทฤษฎีโครงสร้าง-การหน้าที่นิยม โครงสร้างนิยม และมาร์กซิสม์ ในฐานะที่เป็นตัวอย่างของทฤษฎีที่เชื่อการกำหนดจากโครงสร้างภายนอก และกล่าวถึงชาติพันธุ์วิทยาในฐานะที่เป็นตัวแทนของทฤษฎีที่เชื่อในความมีอิสระของผู้กระทำ และแสดงให้เห็นว่านูร์ติเยอโต้แย้งกับทฤษฎีทางมานุษยวิทยาเหล่านี้ผ่านมโนทัศน์ฮาบิทัสอย่างไร

สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือ ฮาบิทัสแสดงให้เห็นว่ามีความรู้บางอย่างที่ได้มาจากการเรียนรู้ของร่างกาย แต่ความรู้ชนิดนี้ถูกเพิกเฉยจากปัญญาชนและนักมานุษยวิทยาส่วนใหญ่